

**Narodna banka na
Republ i ka Makedon i ja**

**Mese~na
in f o r m a c i j a**

9 / 2004

noemvri 2004

S O D R @ I N A

Pozna~ajni ekonomski nastani i promeni vo zakonodavnata regulativa vo septemvri 2004 godina	2
I. Ekonomski dvi`ewa vo Republ ika Makedonija	3
II. Monetarni dvi`ewa vo Republ ika Makedonija	5
III. Nadvore { no-trgovski i devizni dvi`ewa vo Republ ika Makedonija	8
Pri log br.1	11
Pri log br.2	22

Poznajni ekonomski nas tani i promeni vo zakonodavna t a regula t iva vo sept emvri 2004 godina

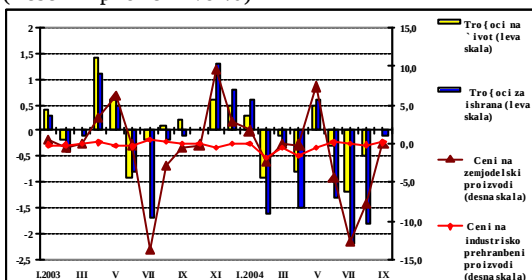
- ❖ Na 6 sept emvri, Regula t orna t a komisija za energet ika donese Odluka za namaluvawe na ceni te na benzini te za eden denar. Rafineriski te ceni na naft eni te deriva ti, vo prosek se namaleni za 3,84%, dodeka prose~no to namaluvawe na maloprod a`ni te ceni iznesuva 1,8%.
- ❖ Sovetot na Narodna banka na Republika Makedonija na sednicata odr`ana na 9 sept emvri donese Odluka za formirawe na krediten registar na site krediti na bankite odobreni na pravni i fizi~ki lica. Kreditniot registar pretstavuva instrument, preku koj delovni te banki i { tedilnicite mo`at da dobij at podatoci za vkupna ta kredit na zadol`enost i prose~na ta rizi~na klasifikacija na pravni te lica. Voedno, Sovetot na NBRM usvoi Politika na upravuvawe i rakuvawe so devizni te rezervi, kako osnova za zgolemuwawe na sigurnost a i efikasnost a vo upravuvaweto so devizni te rezervi. Osnovni principi na politikata se ostvaruvawe na celite na monetarna ta politika i politika na devizen kurs i redovno izvr{uvawe na obvrski te na Makedonija sprema stranstvo. Na istata sednica, Sovetot donese Odluka za izmenuwawe i dopolnuwawe na Odlukata za zadol`itelna rezerva na banki te vo denari. So izmenite se izvr{i fiksirawe na iznosot na gotovina ta vo blagajna koj u~estvuva vo ispolnuwaweto na obvrskata za zadol`itelna rezerva, kako i namaluvawe na procentot od obvrskata kojmo`e da se ispolni so gotovina vo blagajna od dosega {ni te 60% na 30%.
- ❖ Na 13 sept emvri 2004 godina stapi na sila Zakonot za finansirawe na edinici te na lokalnata samouprava (Slu`ben vesnik br.61 2004). So Zakonot se ureduva finansiraweto na edinici te na lokalnata samouprava i gradot Skopje. Soglasno Zakonot, izvori na finansirawe na op{tinite se sopstveni izvori na prihodi, dotacii na sredstva od Buxetot na Republika Makedonija i od buxetite na fondovite i zadol`uvaweto (op{tinata mo`e da se zadol`uva vo zemjata i vo stranstvo). Sopstvenite izvori na prihodi na op{tinite gi so~inuvaaat lokalni te danoci, lokalni te taksi i nadomestoci, prihodi te od sopstvenost na op{tinata (zakupnini, kamati, prihodi od prod a`ba na op{tinski imot), samopridones, pari~ni kazni, donacii i drugi prihodi utvrdeni so zakon.
- ❖ Na 28 sept emvri, Narodna banka na Republika Makedonija izvr{i zgolemuwawe na kamatni te stapki na blagajni~ki te zapisi za 0,5 procentni poeni. So toa, kamatna ta stapka na blagajni~ki te zapisi so rok na dostasuvawe od 28 dena i 7 dena iznesuva 9% i 6%, soodvetno. Promenata na postavenost a na monetarna ta politika e vo funkcija na natamo{no odr`uvawe na stabilnost a na devizniot kurs i na cenovna ta stabilnost.

I. Ekonomski dvi`ewa vo Republika Makedonija

Vo septemvri 2004 godina, cenite na stokite i uslugite nameneti za li`na potro`uva`ka ostanaa nepromeneti. I pokraj nepromenetosta na kompozitniot indeks na tro`ocite na `ivot, vo ramki na negovata struktura bea registrirani odredeni pomestuvawa. Taka, nezna`itelno namaluvawe zabele`aa tro`ocite za ishrana, obleka i obuvki i tro`ocite za soobrajajni sredstva i uslugi. Od druga strana, mese`en porast zabele`aa tro`ocite za tutun i pijalaci, za domuvawe i za kultura i razonoda. Pritoa, glavni nositeli na poniskite tro`oci na `ivot se poniskite ceni na zemjodelskite proizvodi (determinirani od mese`noto namaluvawe na cenite na ovo {jeto od 6%), kako i namaluvaweto na cenite na naftenite derivati (za 1%).

Grafikon 1

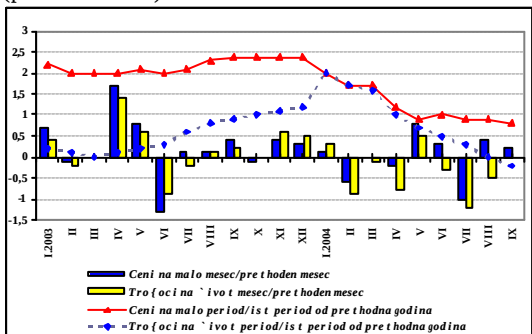
Mese`na dinamika na tro`ocite na `ivot i na oddelni kategorii na tro`ocite na `ivot i na cenite na malo (mese`ni promeni vo %)

Na godi`na osnova, tro`ocite na `ivot zabele`aa pad od 1,8%, dodeka na kumulativna osnova (januari-septemvri 2004 godina / januari-septemvri 2003 godina) tie se poniski za 0,2%.

Grafikon 2

Tro`oci na `ivot i ceni na malo (promena vo %)

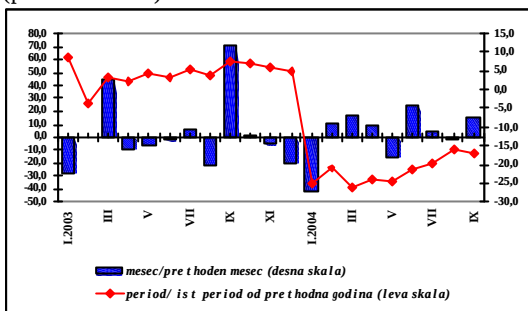
Vo septemvri 2004 godina, cenite na malo zabele`aa mese`en porast od 0,2%, determiniran od povisokite ceni na prehranbenite proizvodi za 0,1%, kako i od mese`niot porast (0,2%) na cenite na industrisko-prehranbenite proizvodi. Na godi`na i na kumulativna osnova, cenite na malo bea povisoki za 0,5% i 0,8%, soodvetno, {to vo najgolema merka se dol`i na porastot na cenite na neprehanbenite-industriski proizvodi.

Cenite na proizvodelite na industriski proizvodi, vo septemvri zabele`aa zgolemuwawe na mese`na osnova od 0,4%, glavno zaradi povisokite ceni na proizvodelite na energija (za 1,3%), kako rezultat na porastot na cenata na surovata nafta. Na godi`na i na kumulativna osnova, cenite na proizvodelite na industriski proizvodi bea povisoki za 2,3% i za 0,4%, soodvetno, {to se dol`i na povisokite ceni na intermedijarnite proizvodi, osven energija.

Vo septemvri 2004 godina be`e registrirana pozitivna mese`na promena na fizi`kiot obem na industriskoto proizvodstvo (vo golema merka determinirana od intenzivniot porast na proizvodstvoto na intermedijarni proizvodi, osven energija od 31,1%). Taka, mese`nata stapka na porast na industriskoto proizvodstvo iznesuva 15%, pri {to pozitiven signal pretstavuva registriranoto dinamizirawe na aktivnosta vo site tri sektori. Proizvodstvoto vo sektorot vadewe na rudi i kamen zabele`a mese`en porast od 19,1%. Vo ramkite na prerabotuva`kata industrija (mese`en porast na proizvodstvoto od 15,7%), najdinami`en porast e zabele`an kaj proizvodstvoto na osnovni metali (50,4%). Vo sektorot snabduvawe so elektri`na energija, gas i voda, fizi`kiot obem na proizvodstvoto zabele`a mese`en porast od 3,9%, pred s`e determiniran od zgolemenoto proizvodstvo na elektri`na energija. Na godi`na osnova i kumulativno, industriskoto proizvodstvo e ponisko za 22,2% i 16,9%, soodvetno.

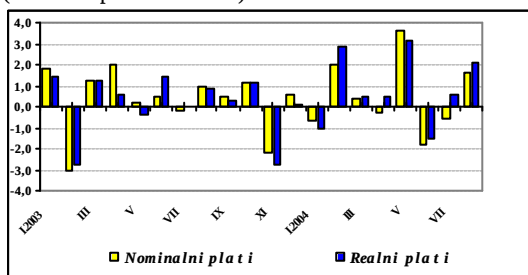

Grafikon 3
Industrijsko proizvodstvo
(promena vo %)

Nominalnata prosečna neto plata po radnik vo avgust 2004 godina¹ iznesuva {e 12.443 denari i zabele`a nominalen mesečen porast od 1,6%, dodeka realno e povisoka za 2,1%. Pritoa, mesečen porast od 1,6% i 1,1%, soodvetno ostvarija platite vo industrijata i uslugite, nasproti platite vo zemjodelstvoto koi se poniski za 0,4%. Od godi {en i kumulativen aspekt, vo avgust platite nominalno bea povisoki za 4% i za 4,1%, soodvetno.

Grafikon 4
Prosečna plata po radnik
(mesečni promeni vo %)

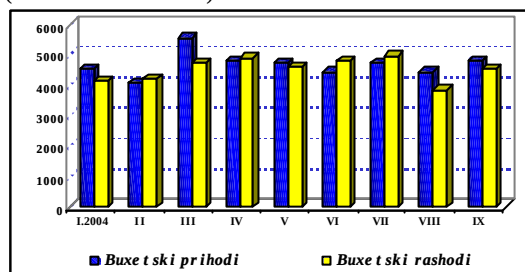

Kako i vo prethodniot mesec, i vo septemvri 2004 godina vo konsolidiraniot i vo centralniot dr`aven buxet be {e registriran suficit. Pritoa, *vkupnite javni prihodi* iznesuvaa 7.412 milioni denari, {to pretstavuva mesečen porast od 8,4%. *Prihodite na centralnata dr`avna vlast* zabele`aa mesečen porast od 8,7% i dostignaa 4.806 milioni denari, reflektiraj {i go istovremenoto

¹ Posleden raspolo`liv podatok od Dr`avniot zavod za statistika.

zgolemuvawe na dano`nite i na nedano`nite prihodi (za 4,8% i za 2,1 pati, soodvetno), nasproti namaluvaweto na kapitalnite prihodi, koi bea poniski za 17,8%. Registriranoto mesečno zgolemuvawe kaj dano`nite prihodi be {e determinirano od pogolemiot obem na realizirani prihodi vrz osnova na danokot na dodadena vrednost, personalniot danok na dohod i carinite. Na kumulativna osnova, vkupnite prihodi na centralnata dr`avna vlast bea povisoki za 4,8%, reflektiraj {i go porastot na dano`nite i na kapitalnite prihodi za 5,8% i 9,5%, soodvetno, vo uslovi na namaluvawe na nedano`nite prihodi (od 7,5%).

Grafikon 5
Vkupni prihodi i rashodi na centralniot buxet
(vo milioni denari)

Vkupnite javni rashodi vo septemvri 2004 godina, vo odnos na prethodniot mesec bea povisoki za 14% i iznesuvaa 7.233 milioni denari. Pritoa, *vkupnite rashodi na centralniot dr`aven buxet* iznesuvaa 4.542 miliona denari, {to pretstavuva mesečen porast od 17,9%. Porastot go reflektira istovremenoto zgolemuvawe na tekovnite i na kapitalnite rashodi za 15,6% i za 50,6%, soodvetno. Vo ramki na tekovnite tro {oci (92,3% od vkupnite rashodi na centralniot buxet), mesečen porast e registriran kaj site kategorii, pri {to najdinamičen rast zabele`aa rashodite vrz osnova na otplata na kamati i tro {ocite za stoki i uslugi. Vo periodot januari-septemvri 2004 godina, vo odnos na istiot period od prethodnata godina, vkupnite rashodi na centralnata dr`avna vlast se povisoki za 1,1%, kako rezultat na istovremeniot porast na tekovnite i na kapitalnite tro {oci.

II. Monetarni dvi`ewa vo Republika Makedonija

Vo septemvri 2004 godina, postavenosta na monetarnata politika pridonese za ponatamo {no odr`uvawe na stabilnosta na nominalniot devizen kurs na denarot, a so toa i na cenovната stabilnost. Pritoa, na krajot na mesecot be {e izvr {eno povtorno zgolemuwawe na kamatnite stapki na blagajni~kite zapisi za 0,5 procentni poeni, {to korespondira so o`ekuwawata za poekspanzivna buxetska potro {uva~ka i povisoka pobaruva~ka za devizi na devizniot pazar vo posledniot kvartal od godinata. Od aspekt na upravuwaweto so likvidnosta, vo uslovi na zgolemeno kumulirawe na sredstva od strana na dr`avata i povisoko nivo na gotovi pari vo optek, blagajni~kite zapisi na NBRM deluvaa vo nasoka na kreirawe na likvidnost vo bankarskiot sistem.

*Prose~nata dnevna likvidnost na bankite*², vo septemvri iznesuva {e 3.822,9 milioni denari, {to pretstavuva mese~en porast od 7,4%. Pritoa, deviznite transakcii na NBRM i poniskoto prose~no nivo na gotovi pari vo optek bea glavni determinanti na porastot na prose~noto nivo na likvidnost. Na 30.09.2004 godina, vkupnite likvidni sredstva na bankite iznesuvaa 2.910 milioni denari, ili za 242 milioni denari (7,7%) pomalku od iznosot registriran na krajot na prethodniot mesec. Pritoa, vi {okot na likvidni sredstva nad obvrskata za zadol`itelna rezerva³ be {e re~isi identi~en so registriraniot vo prethodniot mesec (namaluvawe od 0,3 procentni poeni) i iznesuva {e 11,1%.

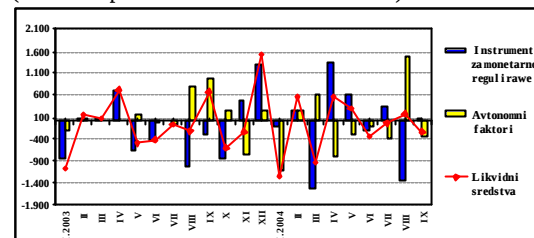
² Likvidnosta na bankite se состоi od smetkata na bankite kaj NBRM i gotovinata vo blagajna.

³ Kako period na odr`uvawe (ispolnuvawe) na obvrskata za zadol`itelna rezerva na bankite se smeta periodot od 11-ti vo tekovniot mesec do 10-ti vo sledniot mesec.

Grafikon 6

Instrumenti na monetarnata politika i avtonomni faktori na kreirawe i povlekuwawe na likvidnost*

(mese~ni promeni vo milioni denari)

* Pozitivna promena-kreirawe na likvidnost; negativna promena-povlekuwawe na likvidnost.

Vo septemvri 2004 godina, na devizniot pazar NBRM intervenira {e so neto-proda`ba na devizi (transakcii NBRM-banki). So toa, deviznite transakcii na NBRM deluvaa vo nasoka na povlekuwawe na likvidnost od bankarskiot sistem.

Kumuliraweto na sredstva na denarskata smetka na dr`avata kaj NBRM prodol`i i vo septemvri, pri {to be {e registriran mese~en porast od 832 miliona denari, ili od 17,6%. So toa, dr`avnite depoziti deluvaa vo nasoka na povlekuwawe na likvidnost. Pritoa, согласно voobi~aenata mese~na dinamika, vo prvata polovina od mesecot dr`avnite depoziti se odr`uvaa pod nivoto od 31.08.2004 godina (zaradi redovната isplata na platite na javnata administracija), dodeka vo vtorata polovina na mesecot be {e registriran porast na nivoto na denarski dr`avni depoziti (determiniran od uplatata na danocite vo sredinata na mesecot). Vo tekot na septemvri bea odr`ani dve aukcii na *dr`avni zapisi* (na 07.09.2004 godina i na 21.09.2004 godina), pri {to bea realizirani prilivi vo iznos od 678 milioni denari. Na aukcijata na 07.09.2004 godina, pobaruva~kata ja nadmina ponudata na dr`avnite zapisi, pri {to kamatната stapka iznesuva {e 8,39%, nasproti aukcijata odr`ana na 21.09.2004 godina, na koja be {e registrirana povisoka ponuda i kamatna stapka od 8,54%.

Tabela 1

Aukcii na trezorski zapisi

Datum na odr`uvawe	Ponuda	Pobaruva~ka	Realizacija	Ponderirana kamatna stapka
	iznosi vo milioni denari			vo %
07.09.2004	350	485	350	8,39
21.09.2004	350	328	328	8,54

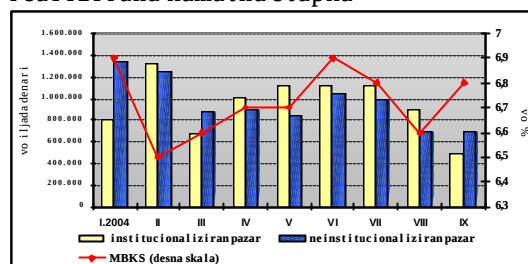
Vo uslovi na namalena likvidnost vo bankarskiot sistem, *blagajni~kite zapisi na NBRM* vo septemvri deluvaa vo nasoka na kreirawe na likvidnost. Taka, nivoto na *blagajni~kite zapisi* na krajot na septemvri be{e ponisko na mesečna osnova za 86 milioni denari, so {to na krajot na mesecot vkupniot iznos na *blagajni~ki zapisi* se svede na 4.897 milioni denari. Pritoa, pri krajot na mesecot be{e izvr{eno povtorno zgolemuwawe na kamatnata stapka na *blagajni~kite zapisi* za 0,5 procentni poeni. So toa, kamatnata stapka na *blagajni~kite zapisi* so rok na dostasuvawe od 7 dena i 28 dena iznesuva 6% i 9%, soodvetno. Zgolemuwaweto na kamatnite stapki uslovi i minimalen porast na prosečnata ponderirana kamatna stapka, so {to taa dostigna 7,66% (vo prethodniot mesec iznesuva {e 7,61%).

Vkupniot promet na institucionaliziraniot pazar na pari vo septemvri 2004 godina zabele`a mesečen pad od 46,3% i se svede na 489,5 milioni denari, {to e najniska vrednost na realizirani transakcii analizirano od po~etokot na 2004 godina. I pokraj povi{okata ponuda od pobaruva~ka za likvidni sredstva, ponderiranata kamatna stapka be{e povi{oka za 0,25 procentni poeni i iznesuva {e 6,8% (nasproti 6,55% vo avgust). Na neinstitutionaliziraniot pazar na pari, vkupniot promet vo septemvri iznesuva {e 691,1 milion denari, {to pretstavuva mesečno namaluvawe od 1,9% i najnisko nivo na realiziran promet od po~etokot na godinata. Pritoa, vo septemvri na me|ubankarskiot pazar na pari (institutionaliziran pazar i neinstitutionaliziran pazar), kamatnata stapka⁴ iznesuva {e 6,8%, nasproti 6,6% vo prethodniot mesec.

⁴Prosečna ponderirana kamatna stapka na me|ubankarskiot institucionaliziran i neinstitutionaliziran pazar na pari.

Grafikon 7

Promet na me|ubankarskiot institucionaliziran i neinstitutionaliziran pazar na pari i realizirana kamatna stapka

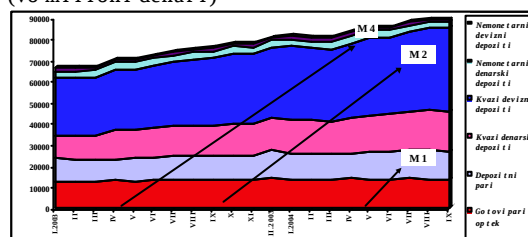
Na krajot na septemvri 2004 godina, nivoto na *gotovite pari vo optek* be{e ponisko na mesečna osnova za 197 milioni denari, ili za 1,5%. Pritoa, pad e registriran i kaj prosečното nivo na gotovite pari vo optek (za 4,1%), pri {to vo septemvri toa iznesuva {e 13.190 milioni denari.

Poniskoto nivo na gotovi pari vo optek i namalenata likvidnost vo bankarskiot sistem rezultiraa so mesečen pad na *primarnite pari* od 2,6%. Taka, na krajot na septemvri primarnite pari se svedoaa na 16.222 milioni denari.

Vo septemvri 2004 godina, namalenata pobaruva~ka za gotovina i zgolemenoto kratkoročno {tedewe vo stranska valuta bea glavni determinanti na mesečnata dinamika na *monetarnite agregati*.

Grafikon 8

Komponenti na monetarnite agregati (vo milioni denari)

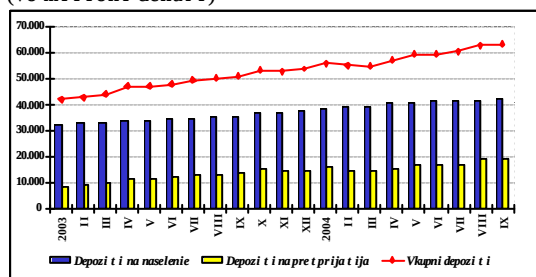
Taka, pri istovremen pad na gotovite pari vo optek i na depozitnite pari pari~nata masa M1 e poniska na mesečna osnova za 1,9%. Pritoa, padot na depozitnite pari (od 2,3%) go reflektira poniskoto mesečno nivo na transakcionite depoziti na naselenieto i na pretprijatijata (za 3,1% i za 2,4%, soodvetno). Pointenzivniot pad na pari~nata masa M1 od padot na primarnite pari rezultira {e so minimalno zgolemuwawe na monetarniот multiplikator na pari~nata masa M1 (1,62, nasproti 1,61 vo avgust).

Vo septemvri 2004 godina, po{irokrite monetarni agregati se zadr`aa na nivoto od prethodniot mesec. Taka, monetarniot agregat M2 ostana nepromenet, reflektiraj{i gi divergentnite dvi`ewa na negovite komponenti (namaluvawe na monetarniot agregat M1 i na kratkoro~noto denarsko {tedewe, pri porast na kratkoro~noto devizno {tedewe). Vakvite dvi`ewa, nadopolneti so porastot na dolgoro~nite denarski depoziti i padot na dolgoro~nite devizni depoziti rezultiraa so zadr`uvawe na nepromeneto mese~no nivo na naj{i irokata pari~na masa M4. Padot na primarnite pari, pri nepromeneto nivo na monetarnite agregati M2 i M4 uslovi intenzivirawe na procesot na monetarna multiplikacija (monetarnite multiplikatori na monetarnite agregati M2 i M4 vo septemvri 2004 godina iznesuvaa 5,23 i 5,51, soodvetno, nasproti 5,09 i 5,36 vo avgust 2004 godina).

Petmese~niot kontinuiran raste~ki trend na *vkupnite depoziti na bankite* prodol`i i vo septemvri 2004 godina. Taka, vkupnite depoziti na nedr`avniot sektor⁵ vo septemvri ostvarija porast na mese~na osnova od 0,8%, vo uslovi na porast na kratkoro~noto {tedewe vo stranska valuta (za 1,4%) i porast na dolgoro~noto denarsko {tedewe (za 2,7%). Analizirano na godi{na osnova, vkupniot depoziten potencijal na bankarskiot sistem bele`i visok porast od 24,6%, determiniran od zgolemenoto denarsko i devizno kratkoro~no {tedewe.

Grafikon 9
Dinamika na depozitite
(vo milioni denari)

Vkupnite depoziti na naselenieto, vo septemvri 2004 godina na mese~na osnova bea povi{oki za 0,8%. Od ro~en aspekt,

⁵Vkupnite depoziti na nedr`avniot sektor opfa{aat kratkoro~ni i dolgoro~ni (denarski i devizni) depoziti na ekonomskite subjekti (bez depozitnite pari).

pointenziven mese~en porast e registriran kaj dolgoro~nite depoziti (od 1,7%), determiniran od povi{okoto nivo na dolgoro~ni denarski i devizni depoziti. Kratkoro~nite depoziti bea povi{oki na mese~na osnova za 0,7%, pri registrirano zgolemuvawe na oro~enite denarski depoziti nad tri meseci, na deviznite depoziti po viduvawe i na oro~enite devizni depoziti do edna godina (poslednite dve kategorii so~inuvaat 81,1% od vkupnite depoziti na naselenieto). Od druga strana, kaj denarskite depoziti po viduvawe i denarskite depoziti oro~eni do tri meseci be{e registrirano mese~no namaluvawe. Na godi{na osnova, vkupnite depoziti na naselenieto bele`at zna~itelno zgolemuvawe od 19%, reflektiraj{i go zgolemenoto kratkoro~no {tedewe.

Vkupni te depoziti na pretprijatijata vo septemvri 2004 godina ostvarija mese~en porast od 2%, kako rezultat na zgolemenite kratkoro~ni depoziti (za 1,1%). Pritoa, porastot na kratkoro~nite depoziti glavno be{e determiniran od povi{okoto nivo na oro~eni devizni depoziti nad tri meseci. Od druga strana, vo ramki na kratkoro~nite depoziti mese~en pad zabele`aa depozitite po viduvawe (denarskite i deviznite), dodeka oro~enite denarski depoziti do tri meseci (kategorija so najgolemo u~estvo od 40% vo vkupnite depoziti na pretprijatijata) bea re~isi nepromeneti. Dolgoro~nite depoziti na pretprijatijata vo septemvri bea poniski na mese~na osnova za 3,1%, glavno poradi poniski iznos na ograni~eni devizni depoziti. Na godi{na osnova, vkupnite depoziti na pretprijatijata zabele`aa visok porast od 42,8%, reflektiraj{i go porastot na re~isi site kategorii na depoziti.

Pro{iruvaweto na depozitnata baza na bankite pridonese za ponatamo~en porast na *vkupnite plasmani na bankite kaj nedr`avniot sektor* (mese~en porast od 2%). Pritoa, zabele`itelen porast ostvarija i deviznite i denarskite plasmani (4,7% i 3,1%, soodvetno). Na godi{na osnova, vkupnite plasmani na bankite se zna~itelno povi{oki (za 23,8%), kako rezultat na istovremeniot porast na denarskite i na deviznite plasmani

Vkupnite plasmani kaj naselenieto vo septemvri zabele`aa mese~en porast od 3,5%. Porastot e determiniran od zna~itelното mese~no zgolemuvawe na

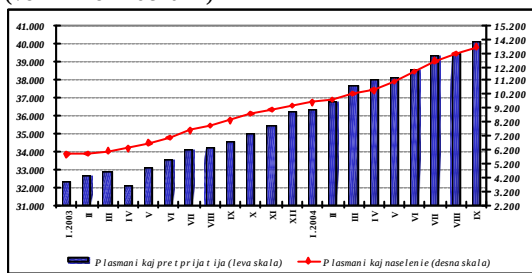

deviznite plasmani (za 26%, usloveno od porastot na dolgoro~nite devizni krediti, kako delumen efekt od liberalizacijata na devizното kreditirawe na naselenieto) i od zgolemuwaweto na denarskite plasmani (za 3,1%, pred sî na dolgoro~nite denarski krediti). Godi {niot porast na plasmanite na naselenieto e isklučitelno visok i iznesuva 63,9%.

Vkupnite plasmani kaj pretprijatijata vo septemvri ostvarija mese~en porast od 1,7%, glavno determiniran od povisokoto nivo na kratkoro~nite plasmani vo stranska valuta za 20,6%. Na godi {na osnova, plasmanite kaj pretprijatijata se povisoki za 16%, pri registriran porast na denarskite i na deviznite plasmani.

Grafikon 10

Plasmani na bankite po sektori
(vo milioni denari)

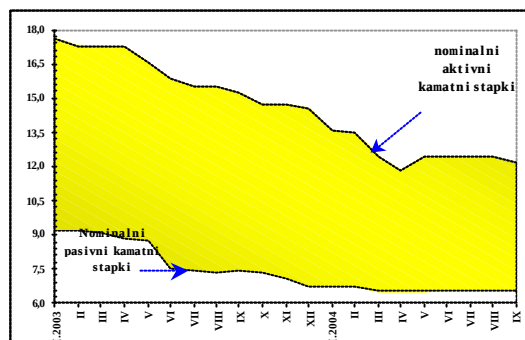

Vo domenot na *kamatnata politika* na bankite, vo septemvri 2004 godina bea registrirani pozitivni pomestuwawa vo nasoka na namaluwawe na prose~nata

ponderirana aktivna denarska kamatna stopka za 0,3 procentni poeni, pri {to vo septemvri taa se svede na 12,15%. Pritoa, prose~nata ponderirana kamatna stopka na trimese~nite denarski depoziti se zadr`a na nivoto od 6,52%. So toa, kamatnata margina se svede na 5,6 procentni poeni. Prose~nata ponderirana kamatna stopka na kratkoro~nite devizni krediti vo septemvri iznesuva {e 7,55%, dodeka kamatnata stopka na oro~enite trimese~ni depoziti vo evra se dvi`e {e vo interval od 1% do 3,4% (kamatnata stopka na trimese~nite depoziti vo dolari se dvi`e {e pome|u 0,5% i 2,5%).

Grafikon 11

Ponderirani kamatni stapki i margini na bankite*

*Se odnesuvaat na denarski krediti i depoziti.

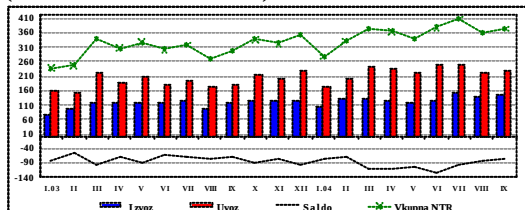
III. Nadvore {no-trgovski i devizni dvi`ewa vo Republika Makedonija

Po sezonski determiniraniot pad vo prethodniot mesec, vo septemvri 2004 godina *nadvore {no-trgovskata razmena*⁶ ostvari mese~en porast od 3,7% i dostigna 373,6 milioni SAD dolari. Vo uslovi na nezna~itelna mese~na promena na uvozot na stoki, porastot na razmenata so stranstvo se dol`i na intenziviranata izvozna aktivnost.

⁶Prethodni podatoci na Dr`avniot zavod za statistika na Republika Makedonija. Izvozot na stoki e prika`an na f.o.b. osnova, dodeka uvozot na stoki e prika`an na c.i.f. osnova.

Grafikon 12

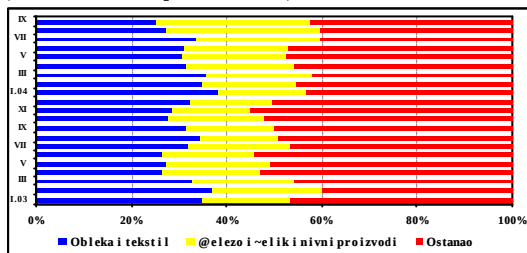
Nadvore {no-trgovska razmena na Republika Makedonija
(vo milioni SAD dolari)

Vkupniot izvoz vo septemvri dostigna 149,6 milioni SAD dolari, {to pretstavuva mese~en porast od 8,8%. Od aspekt na oddelnite kategorii na proizvodi, najgolem pridones za mese~nata promena na izvozot ima zgolemeni izvoz na `elezo i ~elik (za 9,3%), na tutun (za 76,8%), na lekovi (za 92,4%) i zelen~uk, ovo {je i nivni prerabotki (za 2,7 pati).

Grafikon 13

Izvoz na stoki po grupi proizvodi
(učešćevo vo vkupniot izvoz)

Vo septemvri 2004 godina, uvozot na stoki zabele`a minimalen mesečen porast od 0,5% i iznesuva`e 224,1 milion SAD dolari. Pritoa, be`e zabele`an pad kaj uvozot na mineralni goriva (mesečen pad od 32,8%), dodeka privremeni uvoz na stoki za dorabotka ostvari porast od 18,9%. Od strukturen aspekt, dominantni uvozni proizvodi se `elezoto i ~elikot i nivnite proizvodi (so učešćevo vo vkupniot uvoz od 15,4%), privremeno uvezenite stoki za dorabotki (13,7%), mineralnite goriva (12,4%) i opremata i elektri~nite ma`ini (11,5%).

Pointenzivniot porast na izvozot vo odnos na uvozot na stoki determinira`e mesečen pad na trgovski deficit od 10,9 milioni SAD dolari, pri `to vo septemvri toj iznesuva`e 74,5 milioni SAD dolari.

Vo periodot januari-septemvri 2004 godina, nadvoro{no-trgovskata razmena iznesuva`e 3.206,7 milioni SAD dolari i vo odnos na istiot period od 2003 godina zabele`a zgolemuva`e od 21%, pri istovremen porast na izvozot i uvozot na stoki za 19,1% i 22,1%, soodvetno. Pritoa, trgovski deficit vo analiziraniot period dostigna 854,7 milioni SAD dolari, `to e za 179,3 milioni SAD dolari, ili za 26,5% pove`e vo odnos na istiot period od prethodnata godina.

Od aspekt na nadvoro{no-trgovskite partneri, i ponatamu dominantno učešćevo vo vkupnata razmena imaat Germanija, Srbija i Crna Gora i Grcija, koi vo vkupnata razmena vo periodot januari-septemvri 2004 godina učešćuvaat so 39,3%. Na stranata na uvozot, pokraj ovie zemji sî poznajno učešćevo ima Rusija (9,3%), pred sî poradi uvozot na nafta. Taka, vo periodot januari-septemvri 2004 godina, vo odnos na istiot period od prethodnata godina e registriran visok porast na uvozot od Rusija od 65,9%. Vo analiziraniot period, zna~itelan porast

zabele`a i uvozot od Romanija, zaradi zgolemeni uvoz na `elezo i ~elik (za 6,8 pati povisok uvoz vo odnos na istiot period od prethodnata godina). Vo ramkite na desette najzna~ajni trgovski partneri, pozitivno saldo vo razmenata e ostvareno edinstveno so Srbija i Crna Gora (66,3 milioni SAD dolari), Hrvatska (10,8 milioni SAD dolari) i Francija (8,7 milioni SAD dolari), dodeka najvisok trgovski deficit e realiziran od razmenata so Rusija i Bugarija (173,8 milioni SAD dolari i 118,9 milioni SAD dolari, soodvetno).

Vkupniot promet na devizniot pazar, vo septemvri iznesuva`e 317,2 miliona SAD dolari i vo odnos na prethodniot mesec zabele`a porast od 18,2 miliona SAD dolari, ili za 6,1%. Od aspekt na transakciite pomeju bankite i pretprijatijata, povisokata pobaruva`ka od ponuda na devizi na pretprijatijata rezultira`e so neto-proda`ba na devizi od strana na bankite. Pritoa, iako prilivite od menuva`kiot pazar ne bea dovolni da go neutraliziraat neto-odlivot na devizi vrz osnova na transakciite so pretprijatijata, na devizniot pazar ne bea zabele`ani poznajni pritisoci. Sledstveno, vo septemvri 2004 godina, NBRM intervenira`e so nezna~itelna neto-proda`ba na devizi. Na krajot na septemvri na devizniot pazar se razmenuvaa 61,44 denari za edno evro, `to pretstavuva mesečna depresijacija na denarot vo odnos na evroto od 0,3%. Vo odnos na amerikanski dolar, denarot apesira`e za 2%, so `to na krajot na septemvri se razmenuvaa 49,86 denari za eden amerikanski dolar.

Vo septemvri 2004 godina, vkupniot promet na menuva`kiot pazar iznesuva`e 129,3 milioni SAD dolari, `to pretstavuva sezonsko mesečno namaluvawe od 6,3 milioni SAD dolari, ili od 4,6%. Pritoa, ponudata ja nadmina pobaruva`kata za devizi za 44 milioni SAD dolari. Na menuva`kiot pazar, za edno evro vo prosek se razmenuvaa 61,56 denari, `to pretstavuva mesečna depresijacija na denarot vo odnos na evroto od 0,1%, dodeka vo odnos na amerikanski dolar denarot apesira`e za 1%, so `to za eden dolar vo prosek se razmenuvaa 49,17 denari.

Vkupnite devizni sredstva na NBRM vo septemvri 2004 godina iznesuvaa 921,1 milion SAD dolari. Pritoa, nivoto na bruto devizni te rezervi iznesuva`e 914,6

milioni SAD dolari, {to pretstavuva mesečen porast od 12,9 milioni SAD dolari, ili za 1,4%. Glavni faktori na vakvata dinamika na bruto deviznite rezervi se pozitivnite kursni razliki i prilivite vrz osnova na kamata. *Vkupnite devizni sredstva kaj bankite* ostvarija mesečen porast od 14,2 miliona SAD dolari, so {to na krajot na septemvri dostignaa 775,8 milioni SAD dolari. Porastot glavno e determiniran od zgolemuwaweto na deviznite depoziti na naselenieto.

Nadvore{niot dolg na Republika Makedonija⁷ po dolgoro~ni krediti, na krajot na septemvri 2004 godina iznesuva{e 1.822,7 milioni SAD dolari, {to e za 22,7 milioni SAD dolari pove{e vo odnos na krajot na avgust 2004 godina. Porastot na dolgoro~niot dolg, glavno proizleguva od pozitivnite kursni razliki.

Vo septemvri se povle~eni sredstva vo iznos od 14,4 milioni SAD dolari, {to e za 21 milion SAD dolari pomalku vo odnos na prethodniot mesec. Pritoa, najgolemiot del se odnesuva na sredstva od privatnite kreditori (7,2 miliona SAD dolari), 4,5 milioni SAD dolari poteknuvaat od multilateralnite kreditori i 2,7 milioni SAD dolari od bilateralnite kreditori. Vo septemvri 2004 godina se sklu~eni novi krediti vo iznos od 7,5 milioni SAD dolari (so ostanati privatni kreditori). Platenite obvrski vrz osnova na glavnina i kamata iznesuvaat 16,6 milioni SAD dolari, {to e za 4,7 milioni SAD dolari povisok iznos sporedeno so avgust 2004 godina. Pritoa, kon privatnite kreditori se plateni obvrski vo iznos od 6,7 milioni SAD dolari, kon bilateralnite kreditori 5,7 milioni SAD dolari, a kon multilateralnite kreditori se plateni 4,4 milioni SAD dolari.

---

⁷ Prethodni podatoci na NBRM.

Prilog br.1**Ekonomski dvigalovi u Republici Makedoniji****Tabela 1**

Troškovi na život i cene na malo

	IX.2004	IX.2004	I-IX.2004
	VIII.2004	IX.2003	I-IX.2003
	vo %		
Troškovi na život	0,0	-1,8	-0,2
Ishrana	-0,1	-5,5	-2,8
Tutun i pijalaci	0,1	1,1	1,3
Obleka i obuvki	-0,1	-0,8	1,3
Domuvawe	0,4	0,9	2,8
Stan (stanarina, voda, usluzi)	0,8	-0,9	-0,2
Ogrev i osvetlenie	0,2	1,1	3,8
Higiena i zdravje	0,0	-2,0	1,3
Kultura i razonoda	1,2	0,6	1,7
Soobrajajni sredstva i usluzi	-0,1	5,4	3,2
<i>Stoki</i>	<i>-0,1</i>	<i>-2,8</i>	<i>-0,8</i>
<i>Usluzi</i>	<i>0,7</i>	<i>3,0</i>	<i>3,4</i>
Ceni na malo	0,2	0,5	0,8
Zemjodelski proizvodi	-0,1	-8,2	-2
Neprehranbeni industriski proizvodi	-0,3	2,2	2,0
Industrisko - prehranbeni proizvodi	0,2	-4,8	-3,8
Pijalaci	-0,4	-1,0	-1,7
<i>Stoki</i>	<i>-0,2</i>	<i>-0,6</i>	<i>0,0</i>
<i>Usluzi</i>	<i>0,9</i>	<i>2,6</i>	<i>2,5</i>

Izvor: Državen zavod za statistiku na Republika Makedonija.

Tabela 2

Ceni na proizvodi teli na industriski proizvodi

	<u>IX.2004</u>	<u>IX.2004</u>	<u>I-IX.2004</u>
	<u>VIII.2004</u>	<u>IX.2003</u>	<u>I-IX.2003</u>
	vo %		
Ceni na proizvodi teli na industriski proizvodi	0,4	2,3	0,4
Energija	1,3	4,4	-0,6
Intermedijarni proizvodi, osven energija	0,2	5,9	4,4
Kapitalni proizvodi	0,0	0,2	-0,5
Trajni proizvodi za { iroka potro { uva~ka	0,0	0,0	0,0
Netrajni proizvodi za { iroka potro { uva~ka	0,1	-3,0	-3,4
<i>Vadewe na rudi i kamen</i>	<i>0,0</i>	<i>0,6</i>	<i>0,6</i>
<i>Prerabo t uva~ka indus t r i j a</i>	<i>0,5</i>	<i>2,8</i>	<i>0,5</i>
Proizvodstvo na prehranbeni proizvodi i pijalaci	0,1	-3,3	-3,9
Proizvodstvo na tutunski proizvodi	0,0	0,0	0,0
Proizvodstvo na tekstilni tkaenini	0,0	-1,5	-1,0
Proizvodstvo na predmeti za obleka; dorabotka i boewe na krzno	0,0	0,0	0,0
Proizvodstvo na koks, derivati na nafta i nuklearno gorivo	3,5	12,1	-1,6
Proizvodstvo na hemikalii i hemiski proizvodi	0,0	0,0	0,0
Proizvodstvo na proizvodi od drugi nemetalni minerali	0,0	-0,3	-0,3
Proizvodstvo na osnovni metali	0,0	1,3	1,7
Proizvodstvo na elektri~ni ma { ini i aparati	0,0	23,6	18,2
<i>Snabduvawe so elek t r i ~na energija, gas i voda</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>

Izvor: Dr `aven zavod za statistika na Republika Makedonija.

Tabela 3

Industrijsko proizvodstvo vo Republika Makedonija

	struktura vo %	<u>IX.2004</u> <u>VIII.2004</u>	<u>IX.2004</u> <u>IX.2003</u> vo %	<u>I-IX.2004</u> <u>I-IX.2003</u>
Vkupno	100,0	15,0	-22,2	-16,9
Energija		9,3	-18,4	-16,7
Intermedijarni proizvodi, osven energija		31,1	17,7	-32,2
Kapitalni proizvodi		10,0	-0,2	-36,7
Trajni proizvodi za { iroka potro { uva~ka		47,2	65,8	-37,5
Netrajni proizvodi za { iroka potro { uva~ka		-5,5	-51,5	10,0
Vadewe na rudi i kamen	3,2	19,1	-86,8	-68,4
Preraba tuva~ka indus trija	89,9	15,7	-19,5	-16,0
Proizvodstvo na prehranbeni proizvodi i pijalaci	24,9	0,9	-62,8	-7,1
Proizvodstvo na tutunski proizvodi	5,0	-8,3	13,5	-11,8
Proizvodstvo na tekstilni tkaenini	4,3	-6,9	-48,9	-24,6
Proizvodstvo na predmeti za obleka; dorabotka i boewe na krzno	4,5	-38,4	-27,0	43,0
Proizvodstvo na koks, derivati na nafta i nuklearno gorivo	7,0	15,3	-29,8	-33,3
Proizvodstvo na hemikalii i hemiski proizvodi	7,2	31,3	-32,4	-28,5
Proizvodstvo na proizvodi od drugi nemetalni minerali	4,6	5,8	-13,5	-16,8
Proizvodstvo na osnovni metali	16,4	50,4	278,6	-27,5
Proizvodstvo na elektri~ni ma { ini i aparati	4,0	35,8	-50,7	-48,2
Snabduvawe so elekt ri~na energija, gas i voda	6,9	3,9	-1,6	-4,7

Izvor: Dr `aven zavod za statistika na Republika Makedonija.

Tabela 4

Prose~na neto plata

	VIII.2004*	<u>VIII.2004</u> <u>VII.2004</u>	<u>VIII.2004</u> <u>VIII.2003</u> vo %	<u>I-VIII.2004</u> <u>I-VIII.2003</u>
	vo denari			
Nominalna prose~na neto plata po rabotnik	12.443	1,6	4,0	4,1
Tro { oci na `ivot		-0,5	-1,7	0,0
Realna prose~na neto plata po rabotnik		2,1	5,8	4,1
Nominalna prose~na neto plata po sektori:				
Zemjodelstvo	10.500	-0,4	21,5	12,0
Industrija	12.383	1,6	4,4	3,9
Uslugi	14.155	1,1	4,0	3,2

*Posleden raspolo `liv podatok

Izvor: Dr `aven zavod za statistika na Republika Makedonija.

Tabela 5

Centralen buxet na Republika Makedonija

	septemvri 2004			januari-septemvri 2004		
	iznos vo milioni denari	Mesečna promena vo %	Struktura vo %	iznos vo milioni denari	Kumulativna promena (2004/2003) vo %	Struktura vo %
Vkupni buxetski prihodi	4.806	8,7	100,0	41.947	4,8	100,0
<i>Dano~ni prihodi:</i>	4.405	4,8	91,7	38.498	5,8	91,8
- personalen danok na dohod	644	12,6	13,4	5.591	3,7	13,3
- danok od dobivka	152	-13,1	3,2	1.986	-23,7	4,7
- danok na dodadena vrednost	2.129	12,5	44,3	18.607	20,1	44,4
- akcizi	943	-14,6	19,6	7.780	-1,3	18,5
- carini	496	17,5	10,3	4.121	-11,1	9,8
- ostanati danoci	40	5,3	0,8	405	14,1	1,0
<i>Nedano~ni prihodi:</i>	364	109,2	7,6	2.977	-7,5	7,1
- profit od javni i finansiski institucii	216	350,0	4,5	1.433	-10,3	3,4
- administrativni taksi i nadomestoci	126	32,6	2,6	1.070	10,2	2,6
- ostanati administrativni taksi	20	17,6	0,4	192	-36,6	0,5
- ostanati nedano~ni prihodi	2	-85,7	0,0	282	-19,2	0,7
<i>Kapitalni prihodi</i>	37	-17,8	0,8	460	9,5	1,1
Vkupni buxetski rashodi	4.542	17,9	100,0	40.695	1,1	100,0
<i>Tekovni tro{oci</i>	4.155	15,6	91,5	37.577	1,3	92,3
- plati i naemnini	1.770	13,8	39,0	15.581	4,4	38,3
- stoki i uslugi	494	61,4	10,9	4.840	5,3	11,9
- transferi	1.747	6,7	38,5	15.526	1,3	38,2
- kamati	143	113,4	3,1	1.571	-20,1	3,9
<i>Kapitalni tro{oci</i>	387	50,6	8,5	3.118	13,5	7,7
Buxet sko saldo	264			1.253		
Finansirawe	-264			-1.253		
<i>Prilivi</i>	164			3.974		
<i>Odlivi</i>	428			5.227		

Izvor: Ministerstvo za finansii na Republika Makedonija.

Tabela 6

Vkupni prihodi i rashodi na fondovite

	septemvri 2004 godina				januari-septemvri 2004 godina			
	Vkupni prihodi		Vkupni rashodi		Vkupni prihodi		Vkupni rashodi	
	iznos	mesečna promena vo %	iznos	mesečna promena vo %	iznos	kumulativna promena %	iznos	kumulativna promena %
Socijalni fondovi	4.254	5,8	4.272	3,5	37.588	4,9	37.982	8,3
- za penzisko i invalidsko osiguruvawe	2.385	5,2	2.451	3,3	21.176	2,4	21.519	6,4
- za zdravstveno osiguruvawe	1.234	8,1	1.205	6,3	10.784	1,8	10.868	5,6
- za vrabotuvawe	635	4,1	616	-0,5	5.630	23,9	5.558	23,2
Fond za paita	285	-1,4	366	21,2	2.555	14,6	2.793	28,2

Izvor: Ministerstvo za finansii na Republika Makedonija.

Monetarni dvi`ewa vo Republika Makedonija**Tabela 7**
Primarni pari

Primarni pari	30.09.2004 godina	mese~na promena		godina promena	
	vo mil. denari	vo mil. denari	vo %	vo mil. denari	vo %
Primarni pari	16.222	-439	-2,6	-212	-1,3
Gotovi pari vo optek	13.312	-197	-1,5	266	2,0
Likvidni sredstva na bankite	2.910	-242	-7,7	-478	-14,1

Izvor: Narodna banka na Republika Makedonija.

Tabela 8
Kreirawe i povlekuvawe na likvidnost

	30.09.2004 godina
	mese~na promena
	vo mil. denari
Likvidnost na bankite	-242
Kreirawe na likvidnost	283
1. Gotovi pari vo optek	197
2. Blagajni~ki zapisi	86
Povlekuvawe na likvidnost	-525
1. Neto devizna aktiva	-240
1. Neto doma { na aktiva	-261
3. Ostanato	-24

Izvor: Narodna banka na Republika Makedonija.

Tabela 9
Monetaren agregat M1

	30.09.2004 godina	mese~na promena		godina promena	
	vo mil. denari	vo mil. denari	vo %	vo mil. denari	vo %
Pari~na masa M1	26.327	-499	-1,9	1.414	5,7
Gotovi pari vo optek	13.312	-197	-1,5	266	2,0
Depozitni pari	13.015	-302	-2,3	1.148	9,7
- Depozitni pari na naselenie	2.628	-84	-3,1	162	6,6
- Depozitni pari na pretprijatija	8.540	-213	-2,4	1.050	14,0

Izvor: Narodna banka na Republika Makedonija.

Tabela 10

Po široki monetarni agregati

	30.09.2004	mesečna promena		godina na promena	
	godina				
	vo mil. denari	vo mil. denari	vo %	vo mil. denari	vo %
Monetaren agregat M1	26.327	-499	-1,9	1.414	5,7
Kratkoročni denarski depoziti	19.456	-54	-0,3	5.477	39,2
Monetaren agregat M2 - denarski del	45.783	-553	-1,2	6.891	17,7
Kratkoročni devizni depoziti	38.998	555	1,4	7.188	22,6
Monetaren agregat M2	84.781	2	0,0	14.079	19,9
Nemonetarni depoziti	4.606	2	0,0	-224	-4,6
- denarski	3.137	83	2,7	-200	-6,0
- devizni	1.469	-81	-5,2	-24	-1,6
Monetaren agregat M4	89.387	4	0,0	13.855	18,3

Izvor: Narodna banka na Republika Makedonija.

Tabela 11

Vкупni depoziti na kreditni sektor

	30.09.2004	mesečna promena		godina na promena		struktura
	godina					
	vo mil. denari	vo mil. denari	vo %	vo mil. denari	vo %	vo %
Vкупni depoziti	63.060	503	0,8	12.441	24,6	100,0
1. Sporednost						
- kratkoročni	58.454	501	0,9	12.665	27,7	92,7
- dolgoročni	4.606	2	0,0	-224	-4,6	7,3
2. Spored valuta						
- denarski	22.593	29	0,1	5.277	30,5	35,8
- devizni	40.467	474	1,2	7.164	21,5	64,2

Izvor: Narodna banka na Republika Makedonija.

Tabela 12

Depoziti na naselenie i pretprijatija

	struktura vo %	30.09.2004 godina	mesečna promena		godina promena	
		vo mil. denari	vo mil. denari	vo %	vo mil. denari	vo %
Vkupni depoziti na naselenieto	100,0	42.126	312	0,7	6.721	19,0
1. Spored ročnost						
- kratkoročni	93,7	39.483	269	0,7	6.898	21,2
- dolgoročni	6,3	2.643	43	1,7	-177	-6,3
2. Spored valuta						
- denarski	26,6	11.218	-82	-0,7	2.354	26,6
- devizni	73,4	30.908	394	1,3	4.367	16,5
Vkupni depoziti na pretprijatija	100,0	19.345	172	0,9	5.798	42,8
1. Spored ročnost						
- kratkoročni	95,0	18.373	203	1,1	5.775	45,8
- dolgoročni	5,0	972	-31	-3,1	23	2,4
2. Spored valuta						
- denarski	51,3	9.928	89	0,9	2.925	41,8
- devizni	48,7	9.417	83	0,9	2.873	43,9

Izvor: Narodna banka na Republika Makedonija.

Tabela 13

Plasmani na bankite

	30.09.2004 godina	mesečna promena		godina promena	
	vo mil. denari	vo mil. denari	vo %	vo mil. denari	vo %
Vkupni plasmani	59.043	1.143	2,0	11.362	23,8
<i>Denarski plasmani</i>	50.129	745	1,5	9.316	22,8
<i>od toga:</i>					
- naselenie	13.390	408	3,1	5.080	61,1
- pretprijatija	31.552	311	1,0	3.687	13,2
<i>Devizni plasmani</i>	8.914	398	4,7	2.046	29,8
<i>od toga:</i>					
- naselenie	262	54	26,0	245	15 pat i
- pretprijatija	8.515	364	4,5	1.828	27,3

Izvor: Narodna banka na Republika Makedonija.

Tabela 14

Ročna i sektorska struktura na denarske i na devizne plasmani

	30.09.2004 godina	mesečna promena	godična promena
	(vo %)	(vo procentni poeni)	
Denarski plasmani	100,0		
ročna struktura			
- kratkoročni	58,1	-0,6	-6,5
- dolgoročni	41,9	0,6	6,5
sektorska struktura			
- pretprijatija	70,1	-0,4	-6,9
- naselenie	29,7	0,4	6,8
- ostanato	0,2	0,0	0,1
Devizni plasmani	100,0		
ročna struktura			
- kratkoročni	39,9	2,5	-5,6
- dolgoročni	60,1	-2,5	5,6
sektorska struktura			
- pretprijatija	95,5	-0,2	-1,9
- naselenie	2,9	0,5	2,7
- ostanato	1,5	-0,4	-0,9

Izvor: Narodna banka na Republika Makedonija.

Tabela 15

Kamatni stapki

	septemvri 2004 godina	mesečna promena	godična promena
	vo %	vo procentni poeni	
Kamatna stapka na aukcije na blagajnički zapisi (28 dena)	9,0	0,5	2,0
Prosečna ponderirana kamatna stapka na pazarot na pari	6,80	0,3	-0,6
Ponderirani aktivni kamatni stapki na bankite	12,15	-0,3	-3,1
Ponderirani pasivni kamatni stapki na bankite	6,52	0,0	-0,9

Izvor: Narodna banka na Republika Makedonija i pazar na pari i kratkoročni hartii od vrednost.

Finansiski pazar i vo Republika Makedonija**Tabela 16**

Izveštaj za berzanskoto trguvawe vo septemvri 2004 godina

Opis na hartii od vrednost	Broj na transakcii	Vrednost (vo denari)	Broj na trguvani hartii od vrednost	Broj na denovi na trguvawe
Oficijalen pazar				
<i>Oficijalen pazar - obi~ni akcii</i>				
Alkaloid Skopje	100	12.494.904	6.257	15
Makpetrol Skopje	35	4.782.297	386	12
Toplifikacija Skopje	28	3.323.970	2.456	12
Ostanato	228	18672042	33958	98
<i>Oficijalen pazar - prioritetni akcii</i>				
Komercijalna banka Skopje	15	1.154.586	1.508	9
Stopanska Banka Bitola	2	5.580	2	2
<i>Oficijalen pazar - obvrznici</i>				
R.Makedonija - devizni vlogovi	219	12.486.851	283.331	14
R.Makedonija - denacionalizacija 01	3	191.319	4.799	3
R.Makedonija - denacionalizacija 02	49	7.887.078	197.546	15
R.Makedonija - denacionalizacija 03	461	74.082.939	1.864.739	17
Vkupno Oficijalen pazar	1.140	135.081.566	2.394.982	
Neoficijalen pazar				
<i>Pazar na javno poseduvani društva - obi~ni akcii</i>				
Konzervna fabrika Strumica	1	6.627.300	66.273	1
Oranžerii Hamzali Strumica	2	18.448.200	153.735	2
Crvena Yvezda Pehčevo	1	19.103.092	7.247	1
Ostanato	34	13.704.132	80.238	22
<i>Pazar na javno poseduvani društva - prioritetni akcii</i>				
Stopanska banka Skopje	7	56.793	558	4
Tutunska banka Skopje	3	1.196.800	704	2
<i>Sloboden pazar-obi~ni akcii</i>				
Agrolazar s.Hamzali Strumica	2	4.602.840	38.357	2
Izvozno i kreditna banka Skopje	1	10.824.000	1.230	1
Makofpedosiguruvawe Skopje	2	12.413.925	225	1
Ostanato	33	5.189.561	8.409	25
Vkupno Neoficijalen pazar	86	92.166.643	356.976	
Državen pazar				
Država-gotovinsko plašawe-obi~ni akcii	7	15.587.471		
Država-bezgotovinsko plašawe-obi~ni akcii	3	1.693.326		
Država-udeli-gotovinsko plašawe	2	439.825		
Država-udeli-bezgotovinsko plašawe	1	21.158		
Vkupno Državen pazar	13	17.741.780		
Blok transakcii				
<i>Oficijalen pazar-obi~ni akcii</i>				
Blagoj \orev Veles		5.013.700	5.540	
Granit Skopje		9.821.778	104.487	
Teteks-Kreditna banka Skopje		5.210.000	5.210	
Ohridska banka Ohrid		6.449.040	3.042	
Makpetrol Skopje		31.000.000	2.500	
Komercijalna banka Skopje		15.099.400	4.441	
Vkupno blok transakcii	6	72.593.918	125.220	
Vkupno site pazari	1.245	317.583.907		

Izvor: Makedonska berza na dolgoro~ni hartii od vrednost.

Nadvore { no-trgovski i devizni dvi`ewa vo Republika Makedonija**Tabela 17**

Nadvore { no-trgovska razmena na Republika Makedonija
(vo milioni SAD dolari)

	IX.2004	I-IX.2004	IX. 2004 VIII. 2004		IX.2004 IX. 2003		I-IX.2004 I-IX. 2003	
	iznos		iznos	%	iznos	%	iznos	%
Vkupna razmena	373,6	3.206,7	13,4	3,7	73,9	24,7	556,5	21,0
Izvoz	149,6	1.176,0	12,1	8,8	32,1	27,4	188,6	19,1
Uvoz	224,1	2.030,7	1,2	0,5	41,8	22,9	367,9	22,1
Saldo	-74,5	-854,7	10,9	-12,8	-9,7	15,0	-179,3	26,5

Izvor: Dr`aven zavod za statistika na Republika Makedonija.

Tabela 18

Deset najgolemi trgovski partneri na Republika Makedonija vo periodot januari-septemvri
2004 godina

	Obem na stokovna razmena vo milioni SAD dolari		Izvoz vo milioni SAD U`estvo		Uvoz vo milioni SAD U`estvo		Pokrienost na uvozot so izvoz
	SAD dolari	U`estvo	dolari	U`estvo	dolari	U`estvo	
REPUBLIKA MAKEDONIJA	3.206,7	100,0	1.176,0	100,0	2.030,7	100,0	57,9
od toa:							
Germanija	480,1	15,0	223,5	19,0	256,6	12,6	87,1
Srbija i Crna Gora	412,4	12,9	239,4	20,4	173,1	8,5	138,3
Grcija	368,5	11,5	162,4	13,8	206,2	10,2	78,8
Italija	211,5	6,6	92,1	7,8	119,4	5,9	77,2
Rusija	201,9	6,3	14,1	1,2	187,9	9,3	7,5
Bugarija	188,2	5,9	34,6	2,9	153,6	7,6	22,6
Slovenija	125,6	3,9	20,6	1,8	105,0	5,2	19,6
Turcija	107,3	3,3	41,6	3,5	65,6	3,2	63,5
Hrvatska	103,4	3,2	57,1	4,9	46,3	2,3	123,3
Francija	102,9	3,2	55,8	4,7	47,1	2,3	118,4
Vkupno (10 najgolemi par tneri)	2.301,9	71,8	941,2	80,0	1.360,7	67,0	69,2

Izvor: Dr`aven zavod za statistika na Republika Makedonija.

Tabela 19

Nadvore { no-trgovska razmena na Republika Makedonija spored ekonomski
grupaciji na zemji

	Izvoz			Uvoz			Struktura	
	(mil. SAD dolari)		indeks	(mil. SAD dolari)		indeks	izvoz	uvoz
	I-IX.2003	I-IX.2004	I-IX.2004 I-IX.2003	I-IX.2003	I-IX.2004	I-IX.2004 I-IX.2003	(%)	(%)
VKUPNO	987,4	1.176,0	119,1	1.662,9	2.030,7	122,1	100,0	100,0
Razvieni zemji	658,6	777,6	118,1	1.035,5	1.191,6	115,1	66,1	58,7
EU	568,9	673,7	118,4	879,5	1.015,4	115,4	57,3	50,0
EFTA	17,1	4,7	27,4	19,5	34,5	176,8	0,4	1,7
Drugi razvieni zemji	72,7	99,2	136,6	136,5	141,7	103,8	8,4	7,0
Zemji od Centralna i Isto`na Evropa	42,7	67,6	158,4	317,4	461,7	145,5	5,7	22,7
Nerazvieni zemji	0,7	1,7	252,6	2,1	0,8	38,8	0,1	0,0
Zemji vo razvoj	22,8	9,7	42,7	95,9	146,3	152,6	0,8	7,2
Republiki od porane { na SFRJ	262,5	319,3	121,7	211,9	230,2	108,6	27,1	11,3
Ostanati zemji	0,2	0,2	73,5	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0

Izvor: Dr`aven zavod za statistika na Republika Makedonija.

Tabela 20

Nadvore { en dolg na Republika Makedonija
(vo milioni SAD dolari)

	Sostojba na dolg		Koristeni krediti		Plateni obvrski	
	31.08.2004	30.09.2004	VIII-2004	IX-2004	VIII-2004	IX-2004
Oficijalni kreditori	1.202,60	1.216,48	31,19	7,17	9,64	10,13
od toa:						
Multilateralna	969,52	984,03	30,13	4,51	6,09	4,40
IMF	64,32	64,69	11,65	0,00	2,69	0,00
IBRD	203,77	207,65	10,21	1,27	2,40	0,00
IFC	13,48	12,85	0,00	0,00	0,00	0,97
IDA	362,11	364,92	0,13	0,76	0,45	0,02
EIB	131,67	133,13	4,90	0,00	0,00	2,42
EUROFIMA	7,39	7,54	0,00	0,00	0,00	0,22
Banka za razvoj pri Sovet na Evropa	16,76	17,14	0,00	0,00	0,01	0,09
EBRD	51,42	54,64	2,81	2,17	0,10	0,39
EU	108,42	110,91	0,00	0,00	0,18	0,30
IFAD	9,37	9,72	0,44	0,30	0,00	0,01
Evropska agencija za rekonstrukcija	0,81	0,83	0,00	0,00	0,27	0,00
Bilateralna	233,08	232,44	1,06	2,67	3,54	5,74
Pariski Klub (reprogram 1995)	144,09	145,42	0,00	0,00	0,00	0,02
Nereprogramiran dolg	8,56	8,76	0,00	0,00	0,00	0,00
Pariski Klub (reprogram 2000)	13,20	8,92	0,00	0,00	0,00	4,38
Novoskluzeni krediti	67,22	69,34	1,06	2,67	3,54	1,33
Privatni kreditori	597,41	606,25	4,21	7,22	2,37	6,57
od toa:						
Londonski klub	232,84	232,84	0,00	0,00	0,00	0,00
Ostanati privatni kreditori	364,57	373,41	4,21	7,22	2,37	6,57
Banki i finansiski institucii	223,18	229,29	2,67	5,95	1,70	5,22
Pretprijatija	141,39	144,12	1,54	1,27	0,67	1,35
VKUPNO	1.800,02	1.822,73	35,40	14,40	12,00	16,71

Izvor: Narodna banka na Republika Makedonija.

Bilans na Narodna banka na Republika Makedonija

Tabela 21

Bilans na sostojba na NBRM na 30.09.2004 godina
(vo milioni denari)

Aktiva	Iznos	Pasiva	Iznos
Devizni sredstva	45.924	Primarni pari	16.222
Pobaruwawa od javniot sektor	3.492	Instrumenti na NBRM	4.897
finansiski organizacii	73	Ograni~eni depoziti	227
Ostanata aktiva	3.520	Devizni obvrski	3.268
		Depoziti na javen sektor	13.691
		Kapitalni smetki	8.279
		Ostanata pasiva	6.425
Vkupno	53.009	Vkupno	53.009

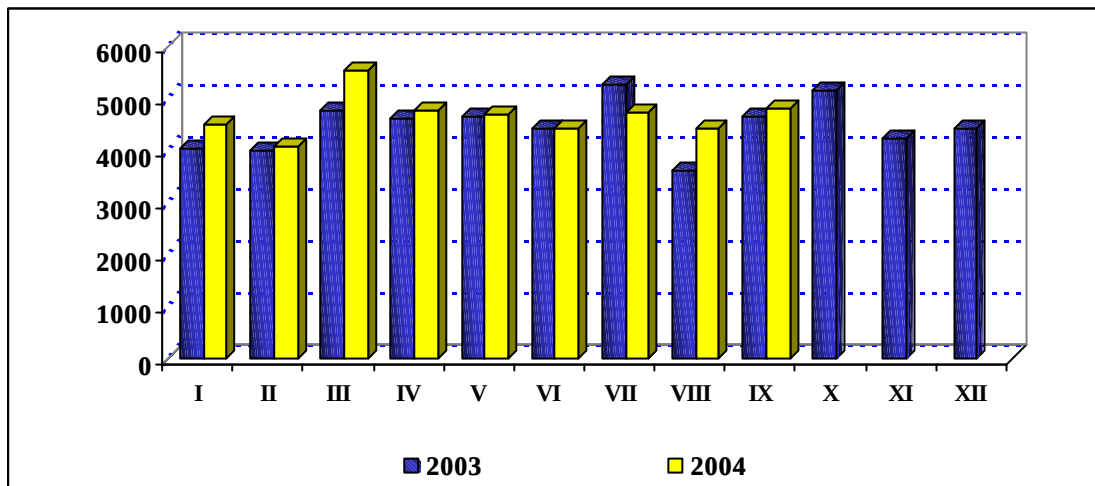
Izvor: Narodna banka na Republika Makedonija.

Prilog br.2

Ekonomski dvi`ewa vo Republika Makedonija

Grafikon 1

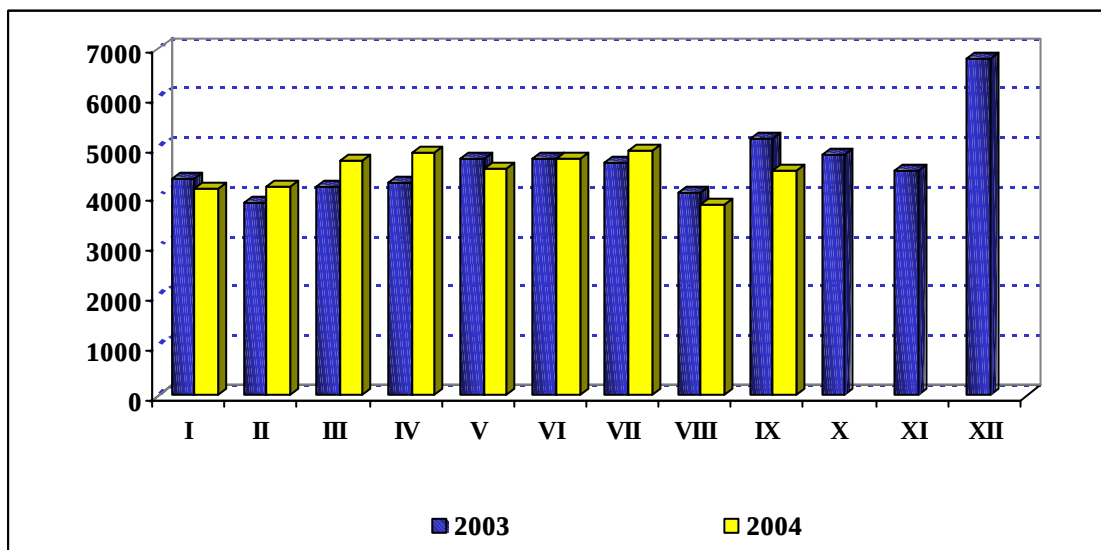
Vkupni prihodi na centralniot buxet
(vo milioni denari)

Izvor: Ministerstvo za finansii na Republika Makedonija.

Grafikon 2

Vkupni rashodi na centralniot buxet
(vo milioni denari)

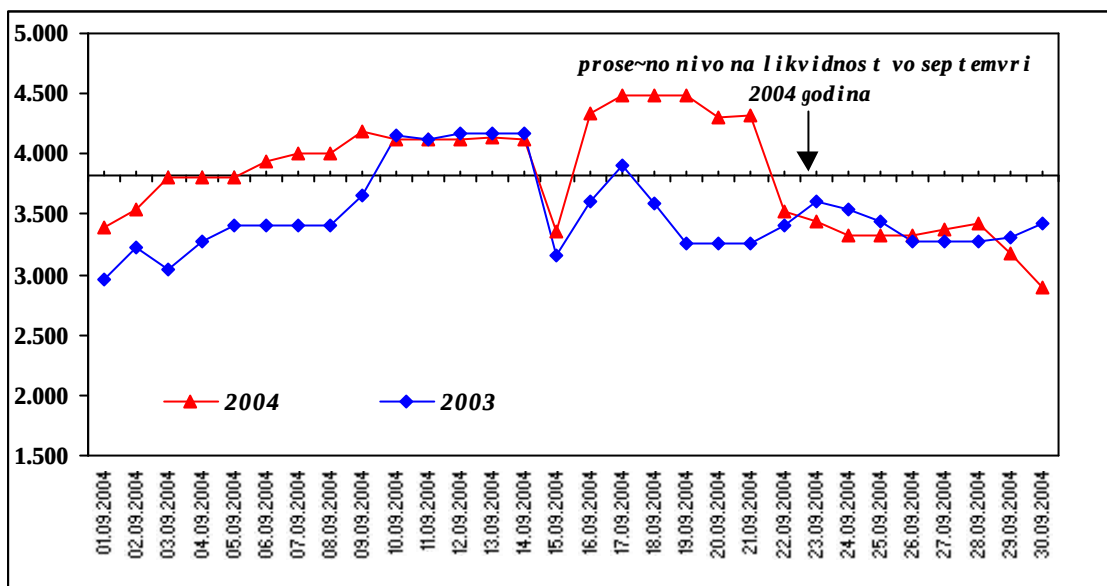
Izvor: Ministerstvo za finansii na Republika Makedonija.

Monetarni dvi`ewa vo Republika Makedonija

Grafikon 3

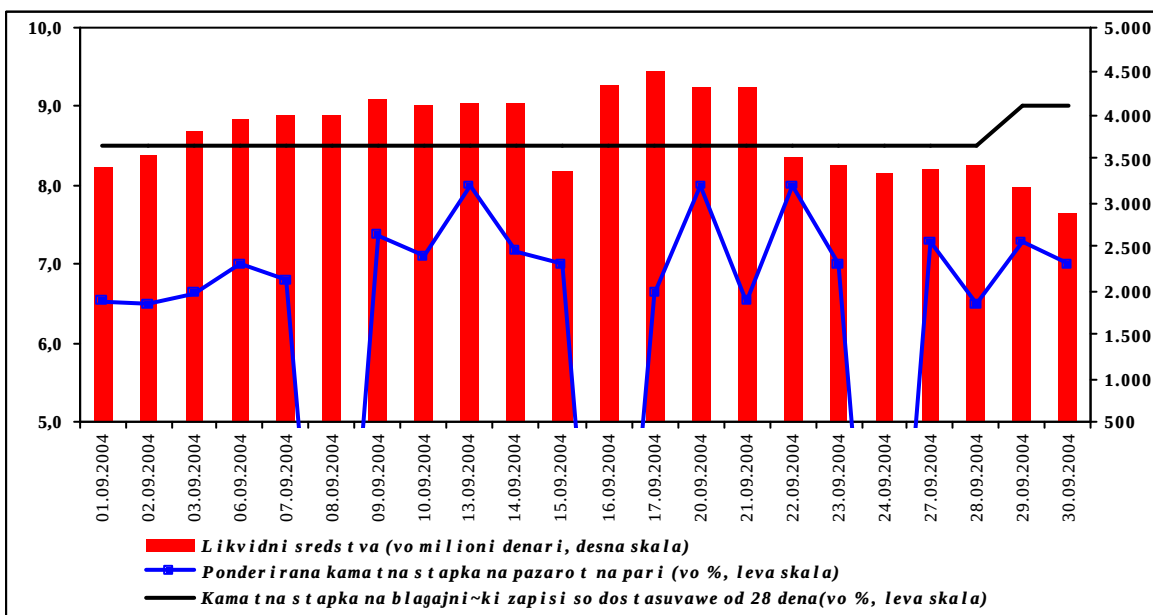
Dnevna dinamika na likvidnosta na bankite
(vo milioni denari)

Izvor: Narodna banka na Republika Makedonija.

Grafikon 4

Dvi`ewe na kamatnite stapki na pazarot na pari, aukciite na blagajni`ki zapisi i likvidnite sredstva na bankite*

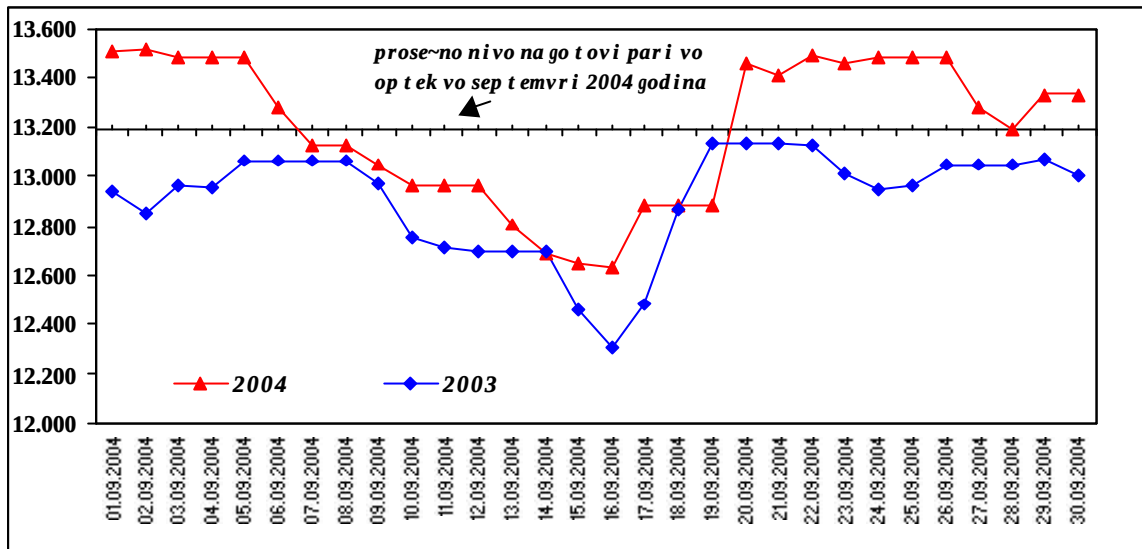

*Vo opredeleni denovi na institucionaliziraniot pazar na pari ne se registrirani transakcii.

Izvor: Narodna banka na Republika Makedonija i Pazar na pari i kratkoro`ni hartii od vrednost.

Grafikon 5

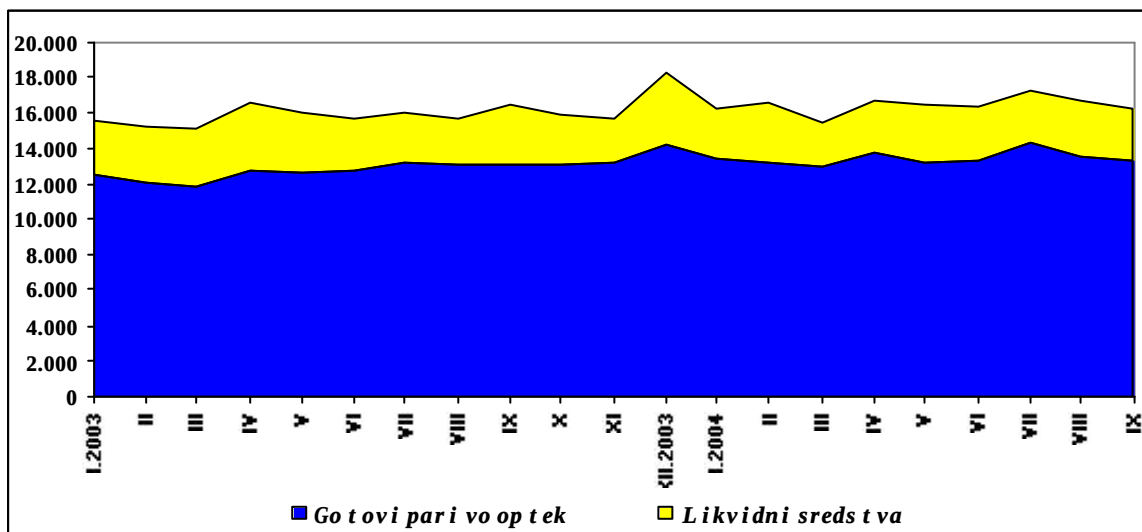
Dnevna dinamika na gotovite pari vo optek
(vo milioni denari)

Izvor: Narodna banka na Republika Makedonija.

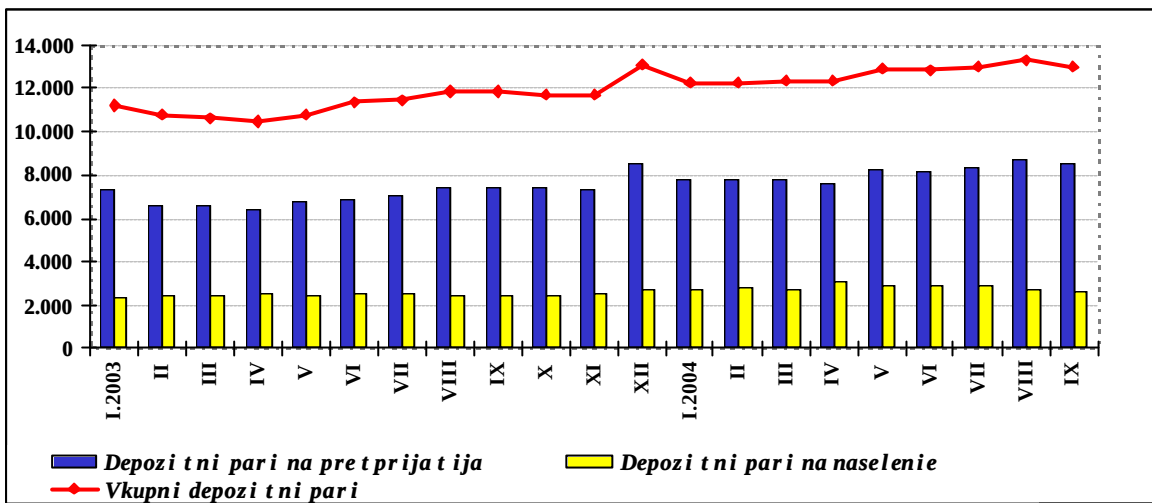
Grafikon 6

Primarni pari
(vo milioni denari, kraj na period)

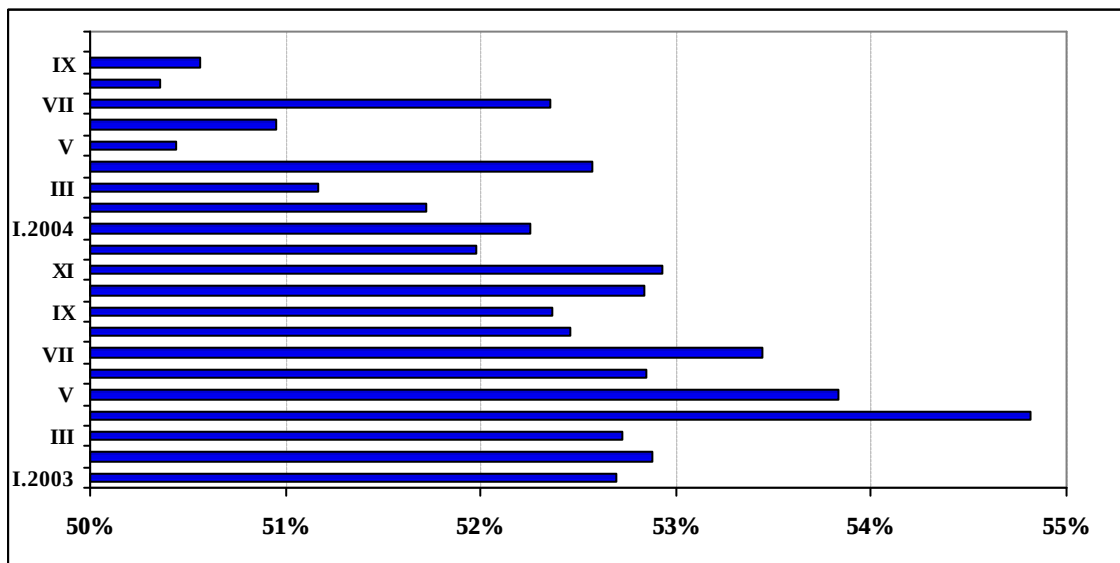

* Likvidnite sredstva na bankite ja opfaaat smetkata na bankite kaj NBRM i gotovinata vo blagajna na bankite.

Izvor: Narodna banka na Republika Makedonija.

Grafikon 7 Depozitni pari na pretprijatija i naselenieto
(vo milioni denari)

Izvor: Narodna banka na Republika Makedonija.

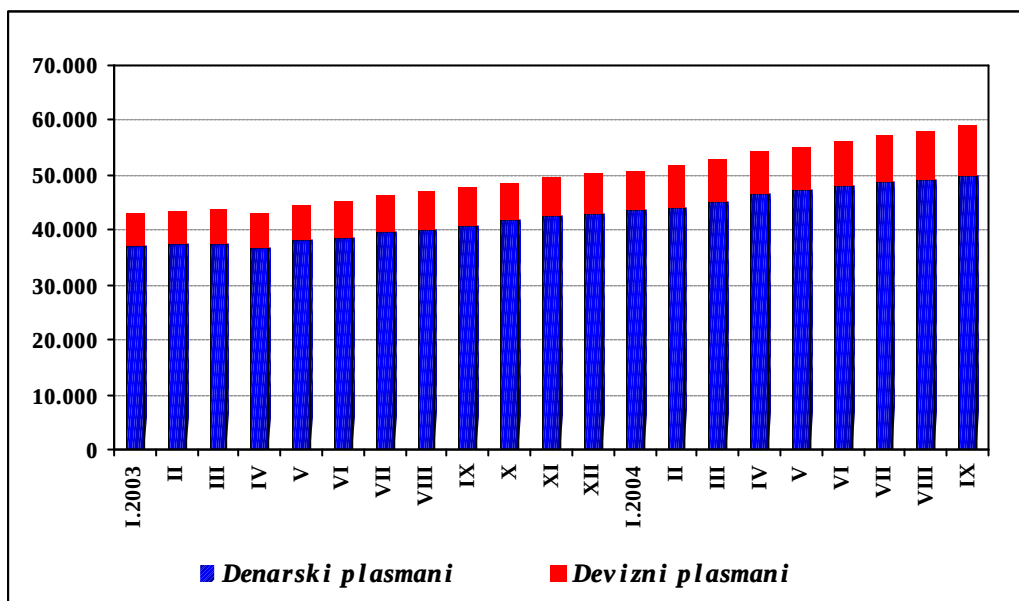
Grafikon 8Učestvo na gotovite pari vo optek vo pari~nata masa M1
(vo %)

Izvor: Narodna banka na Republika Makedonija.

Grafikon 9

Plasmani na bankite
(vo milioni denari)

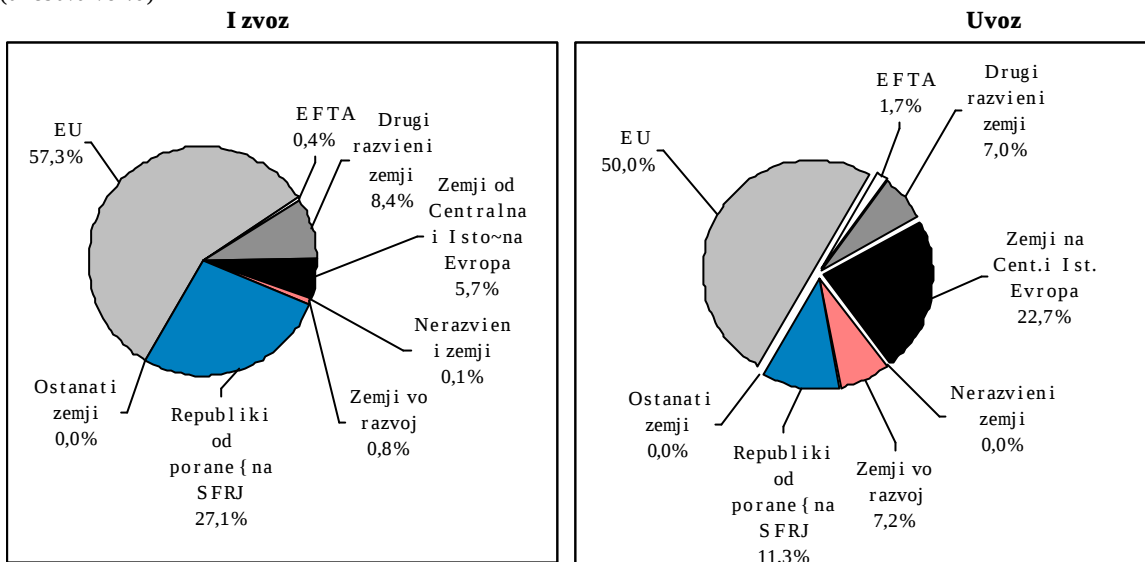

I zvor: Narodna banka na Republika Makedonija.

Nadvore { no-trgovski i devizni dvi`ewa vo Republika Makedonija

Grafikon 10

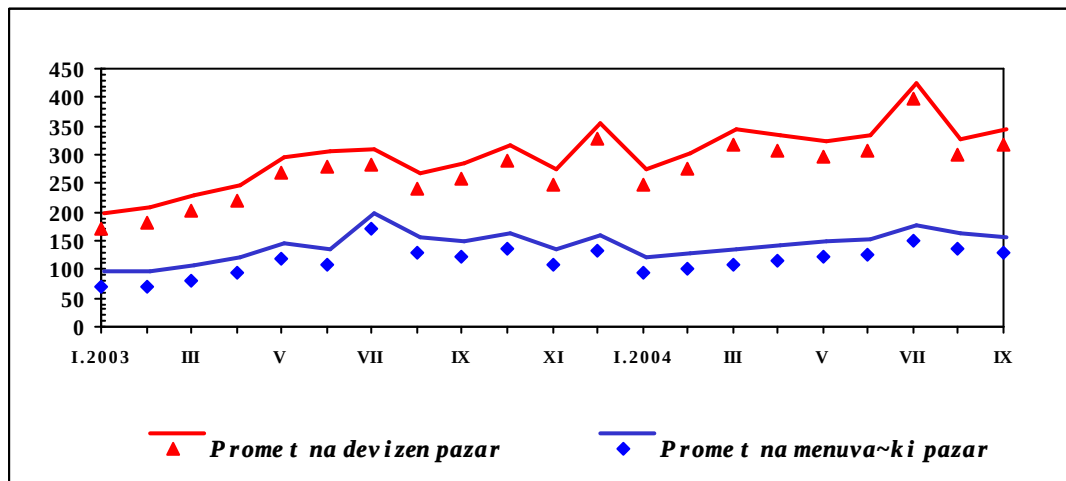
Nadvore { no-trgovska razmena na Republika Makedonija spored ekonomski grupaciji na zemji (I-IX.2004 godina)
(u`estva vo %)

Izvor: Dr`aven zavod za statistika na Republika Makedonija.

Grafikon 11

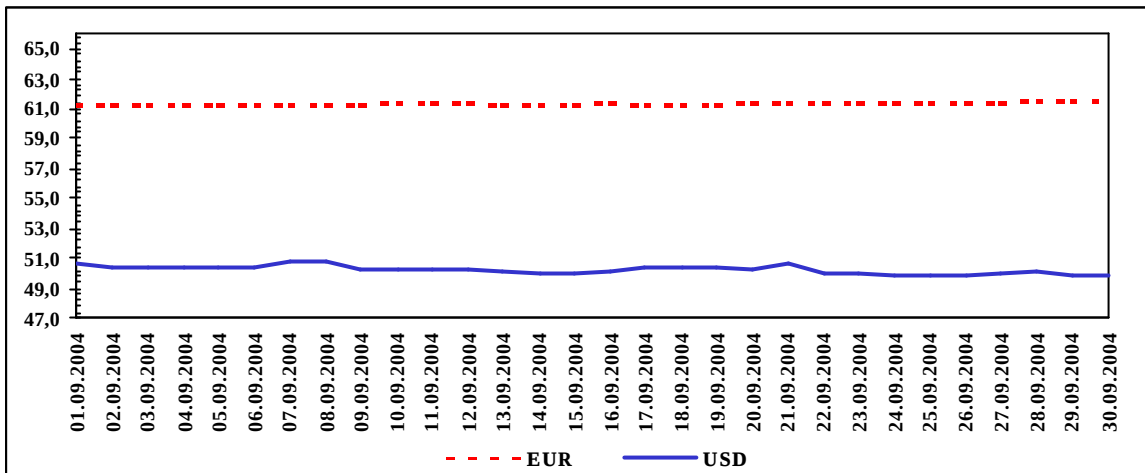
Dvi`ewe na vkupniot promet na devizniot i menuva`kiot pazar
(vo milioni SAD dolari)

Izvor: Narodna banka na Republika Makedonija.

Grafikon 12

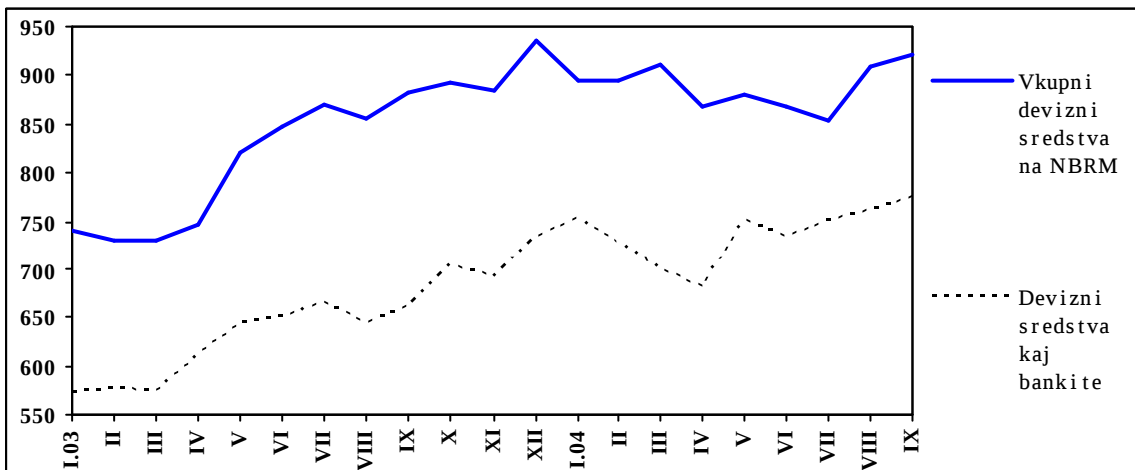
Dneven sreden devizen kurs na denarot vo odnos na evroto i amerikanskiot dolar na devizniot pazar
(denari za edinica stranska valuta)

Izvor: Narodna banka na Republika Makedonija.

Grafikon 13

Devizni sredstva na NBRM i devizni sredstva kaj bankite
(vo milioni SAD dolari)

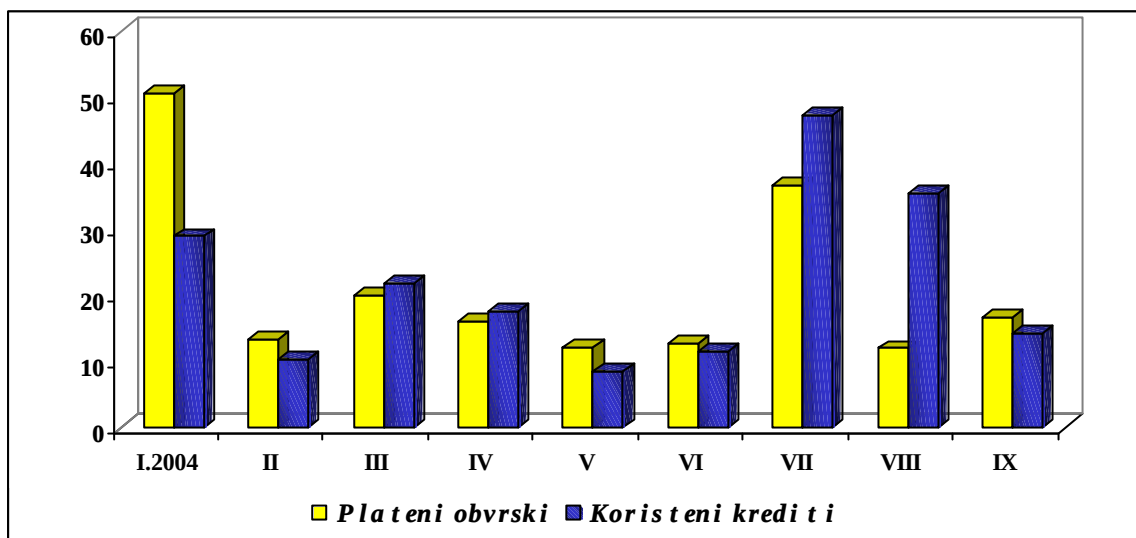

Izvor: Narodna banka na Republika Makedonija.

Grafikon 14

Koristeni krediti i plateni obvrski
(vo milioni SAD dolari)

Izvor: Narodna banka na Republika Makedonija.